

Anläggningsforum

Trafikverket – Sveriges Byggindustrier, BI – Svenska Teknik & Designföretagen, STD

Temaområde Social Hållbarhet

Projektspecifikation

Uppföljningsmodell arbetsrättsliga villkor i anläggningsprojekt

Delprojekt: Uppföljning av arbetsrättsliga villkor i anläggningsprojekt

1 Bakgrund

Temaområde Social Hållbarhet syftar till att ta branschgemensamma steg inom social hållbarhet. För detta krävs samarbete och samsyn kring:

- Hur ser en gemensam vision ut för social hållbarhet? Vilka indikatorer och mål finns?
- Vilka skeden i en infrastrukturutveckling bör ha fokus på social hållbarhet?
- Vilka värden skapas genom en ökad social hållbarhet?
- Vilket ansvar har olika aktörer och aktörsgupper för att säkerställa social hållbarhet?

Trafikverket har i mars 2017 fått i uppdrag från Regeringen att redogöra för hur verket tillämpar och utvärderar arbetsrättsliga krav vid upphandling. I redovisningen ska Trafikverket lämna en redogörelse för hur verket inom ramen för inköpsverksamheten arbetar med tillämpning och uppföljning av det arbetsrättsliga regelverket på den svenska arbetsmarknaden. Trafikverket ska, inom ramen för gällande upphandlingsrätt och EU-rätt inom upphandlingsområdet, även föreslå åtgärder för att skapa en ökad ordning och reda och sund konkurrens på arbetsmarknaden. Syftet ska vara att förebygga missbruk av det arbetsrättsliga regelverket och stärka det sociala skyddet för arbetstagare som utför arbete som har upphandlats av Trafikverket samt stärka förutsättningarna för att konkurrens sker på lika villkor. Arbetet ska omfatta såväl Trafikverkets kontraktspart som av denne anlitad underentreprenör och underleverantör.

Ny lagstiftning inom området (juni 2017) förväntas gå i linje med Trafikverkets nuvarande kontraktskrav. Vid offentlig upphandling över tröskelvärdena ska krav ställas på arbetsrättsliga villkor i linje med miniminivå i kollektivavtal gällande lön, arbetstid och semester - om det kan anses behövt, vilket är i branscher där bristande arbetsvillkor visat sig vara ett särskilt problem. Dessutom förväntas en justering av utstationeringslagstiftningen. Fackliga organisationer ska kunna kräva ett svenskt kollektivavtal, med begränsade villkor och verkningar, i förhållande till utstationerande arbetsgivare, ytterst med stöd av stridsåtgärder.

Mot ovan bakgrund startas två delprojekt under 2017, dels detta kallat "Uppföljning av arbetsrättsliga villkor i anläggningsprojekt" och dels "Uppföljning av grundläggande rättigheter för arbetstagare vid produktion av varor/tjänster samt transporter till anläggningsprojekt". Det första delprojektet fokuserar på arbetsrättsliga villkor i Sverige medan det senare fokuserar på grundläggande rättigheter i leveranskedjan utanför Sverige.

Delprojektet "Uppföljning av grundläggande rättigheter för arbetstagare vid produktion av varor/tjänster samt transporter till anläggningsprojekt" borde kunna samordnas med delprojekt inom Temaområde Klimat och Miljö (delprojekt "Effektiv och aktiv styrning i anläggningsprojekt"). Grundläggande rättigheter för arbetstagare i materialledet kan belysas i samband med att materialproducenter engageras i arbetet med att styra mot en ökad hållbarhet.

2 Syfte och omfattning

Syftet formuleras utifrån pågående regeringsuppdrag som innebär att föreslå åtgärder för att skapa en ökad ordning och reda och sund konkurrens på arbetsmarknaden. Målet är att gemensamt identifiera problem samt komma överens om en uppföljningsmodell som involverar beställaren (Trafikverket), leverantörerna (inom BI/STD) samt dom fackliga organisationerna. Uppföljningsmodellen, inom ramen för den svenska modellen, innebär att arbetsmarknadens parter bistår Trafikverket att följa upp arbetsrättsliga krav gentemot kollektivavtal, utstationeringslagstiftning, arbetstidslagstiftning och semesterlagstiftning.

Leveranser:

- Branschgemensam problembild beträffande arbetsrättsliga villkor samt dess påverkan på konkurrenssituationen
- Uppföljningsmodell av arbetsrättsliga villkor som involverar Trafikverket samt arbetsmarknadens parter (BI-/STD-företag samt LO-förbunden)

Arbetet kan genomföras till stor del i workshopformat.

3 Resurser, projektorganisation

Det finns behov av både en mindre temagrupp och bredare referensgrupp.

Temagrupp:

- BI: 1-2 pers.
- Leverantörer: 1-2 pers. (järnväg, väg)
- Facklig organisation: 1-2 pers. (LO)
- Trafikverket: 1-2 pers. (Inköp, Investering/Underhåll)

Referensgrupp:

- BI: 3-4 pers.
- Leverantörer: 3-4 pers. (järnväg, väg, underhåll, investering, stor, mellan etc.)
- Facklig organisation: 3-4 pers. (LO, Byggnads, SEKO)
- Trafikverket: 3-4 pers. (Inköp, Investering, Underhåll)

4 Projekttidplan och milstolpar

2017 Kvartal 1-2

(maj) Workshop 1: "Branschgemensam problembild beträffande arbetsrättsliga villkor samt dess påverkan på konkurrenssituationen"

(juni) Workshop 2: "Uppföljningsmodell av arbetsrättsliga villkor som involverar Trafikverket samt arbetsmarknadens parter"

2017 Kvartal 3-4

(sep) Workshop 3: Forts. "Uppföljningsmodell av arbetsrättsliga villkor som involverar Trafikverket samt arbetsmarknadens parter"

(okt-nov) Workshop 4: Delprojektet "Uppföljning av grundläggande rättigheter för arbetstagare vid produktion av varor/tjänster samt transporter till anläggningsprojekt"

---

5 Projektbudget

Tema-/projektdeltagarna medverkar med egen tid. Ingen gemensam budget finns allokerad till temat. Vissa behov som identifieras i projekten kan slussas vidare till Trafikverkets pågående FOI-projekt "Uppföljning och utvärdering av sociala kontraktskrav".

6 Riskhantering i projekt?

- Svårt för medverkande att avsätta tid, deltagare kan bli sjuka eller sluta. Kan förebyggas med tydliga projektbeskrivningar och tidplaner och genom att involvera flera personer per organisation.
- Projektet sväller, vi tappar greppet. Kan förebyggas genom avstämningsmöten med Beredningsgruppen om avgränsningar och inriktning.

7 Projektets kommunikationsplan

Arbete med detta delprojekt kan rapporteras vid lämpliga seminarier, i rapportform samt inom ramen för Trafikverkets regeringsuppdrag. Om det passar kan artiklar publiceras i branschtidningar eller andra fora. Avstämningar görs med Beredningsgruppen och Sekretariatet om framdrift och fortsatta aktiviteter. Förankring sker i våra respektive organisationer och utbyte kan ske med andra aktörer som kommuner/städer, andra branscher och andra länder.

Stockholm 2017-05-17

Ali Sadeghi, Ordf, Styrgrupp

Roger Rang, Projektledare